

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

פ.ח.

עין משפט נר מצוה

א [מיי] פ"ב מהל' טומאת
לבעת ליתן:
ב מה ב מיי פ"א מהל'
הל' א סמג
עין קמח:
ג מה ב מיי פ"ו הל' א
סמג עין קל:
ד ג מיי שם הלכה יא:
ה מיי פ"א מהל'
טוה הל' א ב סמג
עין מה ט [נושע] לה"ע
סי קמח פ"ב ז [ד]:
ב ג מיי פ"ט מהל' רז"ה
הל' ט סמג עין עה:
ז [מיי] פ"ה מהל' ממוסרי
כפרה הלכה א:
ח מיי פ"ד מהל'
מחמט עייני הל' א:
ט מיי פ"א שם הלכה
ג:
י מיי פ"ד מהל'
ממייס הל' א סמג
עין ק"ה ולאו רטו:
יב כ מיי פ"א מהל' טוה
הל' א סמג עין טו
טו"ע פ"א לה"ע סי קמח
ספ"ק י:

מרחו מעשר ונותן לו. ואפילו למאן דאית ליה צריכה כל זמן
שלא הפריש פיהא ולא צריכה היה הכל שלו ונתמייז הכל
צמעשר ושוב לא יפטר וא"ת תרומה נמי לפני שמוסר ונותן לו
וכ"ת דתרומה בלאו הכי יפריש העני דכל פיהא חייבת בתרומה חלף
לאס כן הרי הוא מקדים מעשר
לתרומה גדולה ועוד דתנן במסכת
תרומות פ"ק [מ"ה] אין תורמין מן
הלקט מן השכחה ומן הפיאה ו"מ
דלהכי לא מני מוסר דלפילו הפקיר
לאחר מירוח פטור מן התרומה
[דתנן במסכת מעשרות פ' שלשה
מיינן] פירות ממורחין שגדה ממוסרין
אסורים משום גול מפוזרים מותרין
זין קן זין קן חייבין צמעשר
ופטורים מן התרומה ולימא דצירושל'
מפרש דלהכי פטורין מן התרומה
לפי שאי אפשר לגורן שמתקד אלא
אם כן נתרמה ממנו תרומה גדולה
לפיכך אין לר"ק לתרוס כשמלא פירות
דמקמתא הופרשה מהם תרומה
גדולה ונראה לפרש דמשום דתרומה
דכר מועט לא חש להזכיר:

קיניו מחול. היינו דוקא קוס
שנמקה המגילה אבל
לאחר מיכן אין יכול למחול:
מסית

תורה אור השלם
1. כי יקלא ממך דבר
למשפט בין דם לדם בין
דין לדין ובין גנע לגנע
דברי ריבת בשעריך
וקמת ועליה אל הפקוק
אשר יבחר ? אלהיך
דברים יז ח
2. אך כל חרם אשר
יקום איש לך מפל אשר
לו מאדם ובאבהו
ומשדה אחותו לא ימיר
ולא יקאל כל חרם קדש
קדשים הוא לך?
ויקרא כו כח
3. ויהי השדה בצאתו
ביבל קדש לך בשדה
החרם לבחן תהיה
אחורו: ויקרא כו כח

לפריה צבגרים. אם פרוח תפרח הטרעת ונתמלא כל הצבג: **אדם**
שפרחה צבגו טהור. דכתיב (ויקרא יג) אם פרוח תפרח הטרעת
וגו' ופליגי רבנן עליה. והיכא דפרחה צבגו כולו והכניסו למקדש או
הנוגע בו נכנס למקדש לרבנן חייב ולר' יונתן פטור: **המעריך פחוס**
מזן חדש. אמר על פחות מזן חדש

ערכו עלי והמורה לא נתנה לו ערך
דבזי ערכין כתיב (ויקרא כו) ואם
מזן חדש וגו': **ר"מ אומר נוסף דמיו.**
כמה שהוא נמכר בשוק דקסבר אין
אדם מוציא דבריו לזבלה ויודע שאין
ערך לפחות מזן חדש וגמר ואמר
לשם דמים ולרבנן פטור. ואם נזף
גמצר ומשכנו לר"מ הוי הקדש ואין
אשה מתקדשת בו אלא אם כן יודע
בו דתנן (קדושין דף ע"ג) ובהקדש
צמוד קידש צבוג לא קידש ולרבנן
לא הוי הקדש והרי הוא של צעלים
לקדש בו האשה והאחר שקדש בו
אינה מקודשת. אי"ל לר"מ הוי הקדש
והנהנה ממנו מציא אשם מעילות
והרי אותו אשם קדש קדשים
והאוכלו צומתא גופו חייב כרת
ולרבנן לא הוי הקדש והרי של צעלים
הוא והנהנה ממנו לא מעל ואם הביא
אשם מעילות חולין לעזרה הוא
ואין חייבין עליו משום טומאה:
לנדק הביט. ומועלין בהן: **לכהניס.**
ואין מועלין בהם: **שחל על קדשי**

קדשים. דתנן (ערכין דף כח:) מחריס
אדם את קדשו אם נדר ונותן דמיהס
ואם נדבה ונתן את טובתם כפי חלק
שיס לו זה דמפרש במסכת ערכין
כפ' המקדש: **אינורא.** מולג קטן
שעוין בו וזכ: **י כהניס.** דמפרש
בפרק קמאס' **י כהניס** כמובין בפרשה.
אם נפדיט פחות מעשרה בני אדם
עדין הקדש הוא ומועלין זה ולרבנן
אין מועלין זה: **המקנא לאשמו.**
המתרה באשמו אל תסתרי עם איש
פלוגי: **ומסקה על פי עד אחד.**
שנא ואמר אי ראייה שנסתרה
ואם לא השקה נאסרת עליו ותנן
(טוה דף ע"ד) אלו לא שותות ולא
נוטלות כמותן האומרת איני שותה
והיכא דליכא עדיו מסתרה ואמרה
איני שותה לרבי אליעזר אין לה
כמותה לרבי יהושע יש לה כמותה
שאינה נאסרת עליו ואם מכרה לאחר
כמותה קנה. ואם מופס ממנו של
זה כדי כמותה הרי הוא שלו לקדש
בו את האשה ולרבי אליעזר הוי
גול ולא קודש: **מאין הוי מודדין.**
לידע אי זו עיר קרובה אל החלל:
מטבורו. וזוהי שקרובה לטבורו
פזיא את העגלה ולא הקרובה

לחוטמו: **ר' עקיבא אומר מחוטמו.** ובמסכת סוטה [מה:] מפרש טעמא מר סבר עיקר חיותיה בראיה ומר סבר עיקר חיותיה בטבוריה:
ממקום שנעשה חלל. דהיינו מנאוריה דקמס חלל מן הנאור דמפרש התם לתת אותך על נאורי חלל רשעים [ויחוקאל כאל]. ותנן (קדושין טו:) המקדש
בעגלה ערופה אינה מקודשת ואם מדד זקן ממרה מטיבצורו ו"ז מחוטמו והביאו אלו עגלה ואלו עגלה למר לו עגלה אסורה ואין מקדשין
בה חו אינה עגלה ומקדשין בה ולמר הוי איפכאל: אין לו טהרה עולמית. דבעינן קרא דכתיב כלאמרן צנגמר דתין [לעל מה:] **נוטן על מקומו.** על
מקום הבהן ונותן דם וטהור ליכנס למקדש ולאכלו קודש דהיינו זדונו כרת: **שלא אינן לקט.** שאין דרך להפקירן: **שאלה אינו שפחה.**
בסיפראש' יליף לה מקראי בפרשת שפחה. ואם נחלק זקן ממרה ואמר אף שלשה שפחה וזא עני ונטלן וזא בעל הבית ונטלן הימנו לזקן
ממרה הוי גול ואין מקדשין בו אשה ולרבנן מקודשת: **מלוט פיהא מפריש מן הקמה.** דכתיב לא תכלה [ויקרא כג] אלא הנח לפנייה והס יקראוהו:
מרחו. ככרי נתחייב צמעשר דנגמרה מלאכתו הלך מעשר תחילה את הכרי מכל מעשרותיו ונותן לו את הפאה שאילו הפרישה
לא הוי עניים לרבינן לעשרה דלקט שפחה ופאה פטורין מן המעשר: **אף מפריש מן העיסה.** אם טחנה ולשה ולת"ק טחנה פטור דקנייה
בשינוי. ואם זא עני ונטל כדי פאה משטחנה לר' ישמעאל לא הוי גול לרבנן הוי גול: **עקיבא בן מהללאל.** נחלק על חכמים בלשכת
הגזית ד' דברים נמסכת עדיות (פ"ה משנה ו) מפיה המדויס והס שמעו מפי המדויס הס עמדו בשמועתן ואמר אמר לו אבא ואתה
מפני מה לא חזרתה בהם אמר לו איני שמעתי מפי המדויס והס שמעו מפי המדויס הס עמדו בשמועתן ואמר אמר לו אבא ואתה
אתה שמעת מפי היחיד וכו': על קינוי לאשמו אל תסתרי עם פלוגי: קינוי מחול. ואם נסתרה אינה נאסרת עליו:

א [ג"ל דתניא:] ט ערכין
ב. א. ערכין כה. ט. ענין
י. ענין חספוס
מורה: ט. ד"ה לא אמרו.
טו. טוה: א. טוה: טוה:
ח. לעיל מה: מיר מו: ע"ש
יומא סא: נעניס פ"ד
מ"ט. ו. ונגמיה איהא אם
נתן על של שמהל יא.
י. פאה פ"ו מ"ה ע"ש.
ט. [ג"ל דתניא:] ט. המורה
ו. מות טו: ז"ק ז"ל.
מ. טוה כה. ט. ו' בני
אדם. רש"ש. ט. [לעיל
ד"ל:] ט. [ג"ל כספרי תלף
ט. ל' גורס כה. טוה
בירושלמי גריס דמתא
בירושלמי כמס' מעשרות
פרק ק. [ו' ע"ה מוס' ז"ק
ז"ל. ד"ה מרחו].

מוסף רש"י

לפריחה בבערים. אם
פרחה הטרעת בכל הצבג
ובחיים ואשם. שהיא
טהורה. ואשם שלא נאמר
אלא בלשם ואלו פרוח תפרח
וגו' (נדה ב.). המקנא
לאשמו. לשיטת קדוש נט
(במדבר כ.) וקנא את אשמו
(טוה ב.). מקנא על פי
שנים. אל שאל להשקותה
לר"ק להוציא שני עדים
שחבר לה כהניס אלא
תסתרי עמו, ואם לא קנא
לה כפי שנים אינה נאסרת
עליו כסתריה ואשם מקדש
(טוה.) ומשקה על פי עד
אחד כו'. אפילו אין עדים
שנסתרה אלא עד אחד ר'
הוא עלמו אומר ראייה
שנסתרה אחר שקנאנו לה.
נאסרת כסתריה על
שפחה. ולקמן יליפין
מקראי כסתריה חסרתי
עליו מספק (טוה.) ר'
יהושע אומר. לר"ק ז'
עדים אף למסתרי בהן די
אין לו. למורה. בהן די
כו' אין לו טהרה
עולמית. לפי שאין יכול
לקיים בו מתן דם וזמן על
בהן די (נדה טו.) דבעינן
קרא דכתיב (יחזקאל טו.)
רבי אליעזר אומר כו'.
לא נזי קרא דכתיב (שפי'
ח.) מצות פתח
להפריש מן הקמה.
דכתיב לא תכלה פאה שדה
לקטו (ב"ב צד.). מייחור.
מתקין את הכרי ברתם
ומירוח הוי גמר מלאכה
למעשר (טוה) דאקבע
למעשר ומירוחו (תורה)
א. מעשר ונותן לו. שלא
להפקיר העני שהלקט
הוא הפאה והפאה פטורין מן
המעשר וזה הביטן לדי
חייב (מכות טו.) הלך
מעשר כל מעשרותיו חמלה
ואחר כך נתן לו פאה כדי
שלא יפסד עני, שאילו היה
נותן קודם מירוח. אע"פ
שעני מתרף לקט שפחה
ופאה הכרה ועושה מוסר
כדי פטור מן המעשר,
שכרי הפקר הוא, אבל
כעשי שממחה ביד בעל
הבית נתחייב המעשר, דכרי
אמרין במסכת ברכות (מ.)
לקט שפחה ופאה ששעלן
בגוין הוקבעו (ב"ב צד.).
אף מפרשי מן העיסה.
פאה אל אם לא נתנה כנה,
ואילו לת"ק מן העיסה לא,
דקנייה בשערי וזו ממון
שאין לו מוצען דעך השאל
דעה לאו שיעי הוא, דלכול
הוא נמי שיהי (טוה.) סח
לי זעירא. שהיה מאמני
יזעלס (טוה כה.).